

ЧАА СТОЛОВАЯДА

Тудуучулар чаа столовалык туган, биек белек кылдыр берилер. Чырык, дегем столовалык болган амыраи удуз-тур бис ийин...

Чадананын 463 дугаары КМК-ынын Тавос Монгушка удурткан тудуу бригадалык тудуучулары совокотун ажы-ишчилерине амгы уеник дерик-хересөөдери-биле дериткен чаа столовалык тудуу, амырала кыргынып берип үр-даа болбаан.

дыр белектер өөренип алганар. Ынчангап чөмөшкүчкүлөр оларын кызматын амыраи «четтирлик» деп өсө-биле чачыс удуз эвес үнөзүн.

Со столовалык коллективни совокотун ажы-ишчилерин белек-биле хандыраи өккүлөрү дээр чөгүр хөмгөчлөрүн ап, белектер тур чөмөнни ассортиментини көвүдөдүр болгон ош шырпаны экижидеринче, хандырылган култууразын бедидеринче чугула кичөөнгейи утландырган.

Б. ОНДАР. Чоюн-Хемчик район.

БӨМБҮРЗЕКТИҢ СУДАЛЫ

СЭТА БОЛГАШ ПМА: КЫСКА ДЫҢНАДЫГЛАР, ТАЙЫЛБЫРЛАР

ТӨӨГҮЛҮГ УЖУР-ДУЗАЛЫГ АЯН-ЧОРУК

СЭКП ТН-ың Чыңгыз секретары, ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Даргазы аш Л. И. Брежневтиң Германияның Федеративтиң Республикасыны аян-чорук дуоолган.

Ылаңгы экономика талаан-биле калбак болгаш байлак перспективалар амыртылган. 1978 чылдан 1980 чылга чедир тарыхтат политиктиң хавналаракшыларында үнөсөн турарын бугулар алдыра, ол аян-чорук делегей амырталыкың кыгамчык улау болушукуну боюн турар, ош түндүккөдери чугула ССРЭ-ниң болгаш ГФР-ниң арасында харылзаларын хөгжидеринге эвес, харын Европага болгаш бүгү делегейге чавыртышымыга үр хуу-саалы салдырып чедирер.

Даштыктын дык хой пардалга органыры, күрөө болгаш политиктиң амырталыкыңлар, ош иштенде ГФР-ниң президенти В. Шеель Л. И. Брежневтиң аян-чоругу «Төөгүлүг ужур-дузалыг болушукун» деп адаанын ынчангап таварыла эвес боюн турар.

Ылаңгы үнөсөлүкниң доду үндөшүн, бир эвес бо аян-чорукту совет-барыын-герман ийи талаан харылзаларга хамаарыштыр алар болза ийи чурттарың позитивка, экономика болгаш өскө-даа адырларга кады амырталыкыңларын кол утганышымызын кеалыр мул чымдык эгезинге чедир тодаратканы билидирер болгай. Л. И. Брежневтиң болгаш ГФР-ниң канцлери Г. Шмидтиң ат салганы кады кылган Декларацияда ийи чурттарың харылзаларымың шырпаны болгаш делелени бидеринге, өүзү турар кона-хөлбө чорук болгаш кады амырталыкка келер үениң салгалдарымың иделетиди.

болгаш Франция база алдыр. Бө төвөлөөдүң хуусаамы 2003 чылга чедир күштүг болур.

Совет-барыын-герман экономикаың кады амырталыкың ийи чурттуң кайызыңга даа ажыктыг боюн турарын демделгелери чугула. ГФР бистинчү чуртувустуң уаеурун дүргө хөгжүдериңге, боуду байлаан, ылаңгы бөс талаан районнарың байлаан шидгөдөн амыртыг дуузалан турар, бо чорук совет-ишчилеринчү чаагай чорун бедидеринге улау салдырып. Барыын Германияда хөмүр-даштан өскө калдыр-даа байлак барык чок чүве болгонда Совет Эвилели оларга эргөөк чугула чиг-этти болгаш ошар чугула: газ, нефтин, даг-дугу, хрон руданы боор. 2000 чылга чедир Федеративтиң ресубликыңа 200 миллиард кубометр боуду газын берген берген.

Барыын чүтө энергетика болгаш чиг-эт кыргын улам чидилген турар болгонда бо дугуружааның чугула боюн турары илденди.

Совет Эвилели ГФР-же чиг-эт бөоринде аңгыда, бөсө кылдыгыры — «Лада» деп чик миншларны, ам бөсөн Рейниң дугураг элзон каш чылдырың дугуружада экинчидиң келген суг ырынага чалгының судноларың, металл келер станоктарың, медицина дерик-хересөөдериң, өскө-даа чүддериң база берип турар. Кайы-даа тала бараан савармталыкың байланын экижидерин, ош деп байланы дугуружада бүгү тала-биле кууладар боюн турарын аш Л. И. Брежневтиң ГФР-ге чө-

раан үсөндө Демнадыгга айтыл турар.

ССРЭ-ниң болгаш ГФР-ниң арасында харылзаларга хамаарыштыр кады амырталыкың болгаш илденди. Ынчангап Төв Европата чөмөшкүчүлери болгаш чөмөшкүчүлериң кыргын улау турар болгаш аян-чоруктуң узуу-дузалык ийи талаан харылзаларың хөмчөөлөндөн дык улагы боор. Чуге дие, совет-барыын-герман харылзаларың байланы Европада, чугула Европага эвес, харын делегейге байланы харылзалар хамаарыш болгай.

70 чылдырың бирги чарчатында делегей харылзаларында агуулоң өш талаан чорудушунуңар сөөгү үеде кыш, чамдын бергелерге таварышкан, доктаай берген байдыгыр болгай. Моод эң-не кол чыдагааны «чөсөгөлөшкүн» киннериң эңдере бүдүрүн ама чедир соксидиң шидвалыны. Политиктиң чавырлышымын ош улам күштөлдериң турары. Бир эвес ош соксиде болза кийи төрөгөлөшкүн келер үеи аймылга таварышкан болур» деп ГФР-ниң телевиденин дашчыштыр чуге чугаалаан, аш Л. И. Брежнев демделгезин.

Кийи төрөгөлөшкүн мурчуну тургузууга берген бо аймылды кылдыр сорууга чыдагының чорудушунуң улам калбертир болгаш хандыраи талаан-биле болдурула-да хөмгөчлөрүн алдыры талаалар кады кылган Декларацияда айтканы.

ССРЭ болгаш ГФР бо талаан-биле хой чүддериң кылды болур. Совет Эвилели — социализмтиң делегейиң эң-не улау

В. СЕРОВ. (СЭТА).

МЕЖЕГЕЙЖИЛЕР МАКТААР

Таякы районнуң Межегейде аш-чөм магаалың Матрена Александровна Третьякова каш чыл улаштыр өрөкчөлдөп турар. Матрена Александровна садик шугулу мулга 30 ажык чыл иштенде ажылдаан. Ош 20-иң бастың бо ССРЭ-ниң 50 чылды атыг совокотун магаалыңга салдыгылал өрттирген. Хоочун садиктиңиң кады амырталыкың чурттап турар аш-өөрү пенсия-же каш чыл бурунгаар удуң, илден болза-даа М. Третьякова илак амырын кагбаан, ол мида ам-даа ажылдап турар.

Наам-хары улагы берген-даа болза, М. А. Третьякова омак-сергек, ажылыгы тура-соруктуг аажык-чанын чалыр-бөөн. Ажылдың үрө-түндөлдө болуру кыжың кызым-маалдан хамаарыш болгай. Матрена Александровна ажылыгы колчут-ла кызым кы-

жи. Магазаяк кирген кийи ош хол куруг үнөсө, мида аш-чөм бараанырың асортиментин байлак. Ынчангап ай, кыргал саңыда бараан саарылгазымың планын М. Третьякова үргүзүчү ажыр күтөөдөн турар.

Т.С. ТАВА.

ГФР «Манисеан»-Москвада болушун төлө черин ажык баштайгы фирмаларын бирээни болур. Үр хуусаамы дугуружада бугулар ош конерин газ дамчыдыкчаларын турарына херек улау диаметриң хоолаларың Совет Эвилелинге садар. Ош орунуга ГФР совет боуду газын алдыр.

Мюльгейм хоорайда (Рур областы) экижидериниң технологиямың хоолалар бугулар чаа зардуу туткан. Ош бүгү продукциямың чартымы совет чыгыкчаларга чорудуп боор. Бо чылды ош садиклажыкыңың хөмчөөлө 500 муң тонна чедер.

ЧУРКУТА: хоолалар чүдүргөн вагоннарың Мюльгеймде зардуу дөвөкөөлөрдөн чоруп турары. А. УРИАННИЦ фотоу. (СЭТА-ның фотохроникасы).

ЧЕПСЕГЛЕНИШКИНИ ДУЖУРЕРИ-ХУННУЧУГУЛА АЙТЫРЫ

БРИССЕЛЬ (СЭТА-ның көрр). Европага аймыл чок чорук болгаш кады амырталыкыңга дөш эртерий комитетиниң мида аштыр турар сессиясына хун чуртувустуң төп айтырымын — чөсөгөлөшкүнниң дүжүрериң айтырымы чугаалашкан.

Делегей комитетиниң секретары Робер де Гевид илден кылган, чөсөгөлөшкүнниң эңдере бүдүрүн соксидер болгаш бо талаан-биле тодарайг басымызга илден чиринге Европаның чөсөгөлөшкүнниң эңдере чугула боюн турарын демделгезин.

ГФР-ниң Румулияны, Туркменини, Финляндияны, Грецияны, Югославияны, Францияны, Бельгияны, Ирландияны болгаш өскө-даа чурттарың чалакка хамаарышпаа организаццияларының төлөөлөкчлери чүве чугаалаш, чөсөгөлөшкүнниң дүжүрериң айтырымы чугаалашкан.

дүжүрер айтырымың эргөөк чугула апарганың делегейге турарыңар. Бо хушнерле чөсөгөлөшкүнниң эңдере бүдүрүн турарыңды хандыраи, хөмчөөлө болгаш төмөшкүн канчаар-даа аажык улаштыр, бар эвес ош доктаатканы болза, ол чорук чүгө кадыраалдырышымың херез доктааткыр эвес, харын делегейиң тер-моадрозуң каалааның аймылыга кедирин болур деп олар чугаалашкан.

Совет делегацияны баштыкың Европада аймыл чок чорук болгаш кады амырталыкыңга дөш совет комитетиниң бюро кеңешчигү В. С. Пашинин эс алган, чөсөгөлөшкүнниң эңдере бүдүреринге улау демөөсө бо хун-нерде делегей харылзаларының кол аштырың апарганың демделгезин. Чөсөгөлөшкүнниң дүжүрери дөш демиселеге бо хун-нерде коммунистерниң, социалистерниң, со-

циал-демократтарың болгаш христианларың ханы кады амырталыкыңга эргөөк чугула боюн турар деп, совет төлөөлөкчө демделгезин. Бо күштериниң паныти мобилизацтар болга Европада аймыл чок чорук болгаш кады амырталыкыңга дөш бүгү шимчөөшкө хөмчөөлө болушун чугаалашкан.

Бастың динтик хой-шынтык чөсөгөлөшкүнниң дүжүрериң талаан-биле КНО-нуң Кол Ассамблеясыны аш болур тускый сессияның чедилкини амырталыкыңга дуузалык улаштыр деп, ол чугаалашкан. Чөсөгөлөшкүнниң дүжүрери талаан-биле СЭКП ТН-ың Чыңгыс секретары, ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Даргазы Л. И. Брежневтиң аян-чорук саамыкы чымырталыкың кичөөнгейиң совет делегацияны баштың утландырган.

ЧӨП АЖЫГЛААР

«Алдан-Мадыр» совхозта хоочун сугаттың Адым-оол Кыламыраң Кызыл-оолдуң дүжүт дугайында бо-ладарың республиканың совокоттарың аш секцияны, сугаттың черден өш-не хой бермечени алдыр дөш кызым, шугуруг амырталыкың бүгү сугаттыңар дөштин турар. Мен база-ла оларга хаттыгың тур мен. Ош чүгө-дө мөдүртүгөң айтыргылар ошү келген болган көчүтү чугула. Сугаттың черден өш-не хой бермечени алдыр, хандыраи элден-даа черден ашылган турар кыжыңың абуруулаң дүжүтүгү кудулаң турарың биле моод соксидер элден шидвалың билидирер.

Ош кадыда эвөш-биче үнөң дүжүтү сугуруг чуртталыкыңарың хуула малм са баам, оштан каантар боор-дур.

«Ак-Тургу» совхозта сугаттың черлерин ажылган турары кадыгың? Ош айтыртың харылзалың-биле чамдык тодарайг чиктерини кыргыр бодай-дыр мен.

Шаанда сугаттар, тараа тарып, ситен кезип ап турган, ам нагдынган шөдөр совокотун девискэриңде эвөш эвес. Ол черлерин на-тап ажылгалче кыргыр, ош кезип чөткөдөрүң үеи келген. Сугаттың черин кезип чөткөдөр, ош чөп ажылгал, ол дөш сагыш чөп-пай чоруп кыжыңың «нагдынган чер турбас ужуруг» деп чугаалаң турарың черле чөтүгү. Чөпчүлүк бол байлаа— черин эс бөү-биле ажылгалас, ош сугаттарыңды, чөмчөлдөрдөң шугуруг, ош чөгүр бермечени албас чө-

Сугаттыг шөлдүң бермечези дээш

руктар-биле элгенди болбас. Черин үрө-түндөлдө, арбын бермечени кылдыр ажылгалар дөш бүгү харыскалга ажыл-агыйларың удуртукчуларың омаажыр ужуруг. Сугаттың черлерин багай ажылгал, азы оларын шугу улау турар ажыл-агыйларың кады чуртталыкыңарың ителелени күштөлдөрдөн, ажыл-агыйың эвес чорук дөш харыскалга хуулоң, чөгүр.

Бастың «Ак-Тургу» совхозта сугаттыңарың күш-ажыктын организацтар турары көчүтү чөткөсө. Бидикти кылдыр миддыг кичөөн кыргыр болур. Эрткен чылды Ак-Тургу шөлдөгү Монгуш Кировту, Кара-Сугаа ситен шөлдөгү Монгуш Мөндөлдө, Улу-Ховуда ситен шөлдөгү Дарыя Алай-оолга баштаган үш кыжың сугатчылар кылдыр тургускан. Олар баштайгы чыкмы сугатты мун-не чүгөр чоруткан. А ош соксиде дөш сугаттыңарың материалды сонуру-галың бедилеңи, төлөр акыс-төгөрүн кызырған ужуру-ла олар ийги, үшү сугатты чорутканы, ук чугула ажылды ара каанган. Ынчан орта ситен шөлдөрдүн малчынар боттары сугаттын адым деп, совхоз дирек-

АЛБАН-ХУЛЭЭЛГЕЗИН КҮҮСЕДИП КИРИПКЕН

САН-ХОСЕ. (СЭТА). Бо чылды феврал 5-те эрткен бүгү-нүңти сонгудуңа сонгукан Коста-Риканың президенти Родриго Карасо Одио болгаш албан-хулаалың күүсөдөн өгөлөй берген. Президентиниң албан-хулаалың күүсөдөн агуулаңга бөүлүгү ССРЭ-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң Секретары М. П. Георгиде болган совет делегация база кирипкен.

ДЖОН ХАРИСТИ ХОСТААР!

Совет юридтиң хой-шынтык Джон Харрисиң салым-чөү дөш ханды-биле сагыш чорук шидвалың хой малаан төлөөлөкчлериң халааты эргөлөй болгаш кыжың ат-алдыр дөш демиселе дээш Д. Харриси хулаалан турар.

Совет юристер делегейиң

АЛЬДО МОРОНУ ӨЛҮРГЕНИ

Иген турганар. Оралың-чылды ителелени болгаш кыжыңыңарың итали чалак болгаш политиктиң партиялар шидвалың-биле хулоң албаан. Террористтерниң ол үлгөдөгилери чурттуң демократ хой-шынтык Италияда дүшүрүрү чорукту болгаш күчүлөөшкүнниң байдалы күштөлдөрдөн сорулга-биле чорукту политиктиң аймылды чөткөшөөлөшкүн кылдыр үнөлдөргөн.

ТААРЗЫНМАС ЧОРУК КҮШТЕЛГЕН

БЕИРУТ. (СЭТА). Египет амгы үеде социал-экономикаың халакка таварыш дөш берген деп Бейруттуң «Ас-Сафир» солушу Египет Араб Республикасың шынтык байланы хамаарыштыр аял-дык кылган, бизөөн. «Ажык экижидерин болгаш экономикаың либерализацияның политикаың чараалың үеде агуулоң хоочураң ир-эвэ амгы үеде дык ларың даан. Садаттың бөү-чуртуңга чоңун таварымыс чорук хун үнөсө туулам-ла өшү турар.

Чачакка удуралганы хөмчө-лөр египет армияда база не-терер турарын «Ас-Сафир» демделгезин. Чыкка, чокта чөп II генералды албан-ду-лаалыңды дүжүрер дугайың да дукалды египет чалак үндүргөн. Ынчалза-даа эрге-чартырга черлери бо дукалды

АЛЬДО МОРОНУ ӨЛҮРГЕНИ

күүсөдөр арга чок апаргал, чүгө дие ол армияга удуз таварымыс чорукту бугу-дурган. Чөсөгөлөшкүнниң ортузунда ийги таварышым чоруктар Садаттың Израил-биле сепараттың дүжүр беричи таварыштырталыкың түндөлдө болу берген.

ТААРЗЫНМАС ЧОРУК КҮШТЕЛГЕН

Египет армияда база не-терер турарын «Ас-Сафир» демделгезин. Чыкка, чокта чөп II генералды албан-ду-лаалыңды дүжүрер дугайың да дукалды египет чалак үндүргөн. Ынчалза-даа эрге-чартырга черлери бо дукалды

күүсөдөр арга чок апаргал, чүгө дие ол армияга удуз таварымыс чорукту бугу-дурган. Чөсөгөлөшкүнниң ортузунда ийги таварышым чоруктар Садаттың Израил-биле сепараттың дүжүр беричи таварыштырталыкың түндөлдө болу берген.

ТААРЗЫНМАС ЧОРУК КҮШТЕЛГЕН

Египет армияда база не-терер турарын «Ас-Сафир» демделгезин. Чыкка, чокта чөп II генералды албан-ду-лаалыңды дүжүрер дугайың да дукалды египет чалак үндүргөн. Ынчалза-даа эрге-чартырга черлери бо дукалды

В. МАЛЫНОВ.

